

מסביב למיכון

1. האם אין עוד צורך בחולבים מנוסים? זה לא כבר הוזמנתי למשק לשם בקרת המכונה. הקומביין פועל במשק זה כשנה. הגעתי למשק בשעת חליבת הצהריים והנה מה ראיתי: נער כבן תשע-עשרה, בחורון זריו, עובד לבדו במכון; הוא מתז מים על פטמות הפרות, מנגבן, אווז בספל הביקורת ולוחץ בידו השניה על הפטמות, אך חלב — אף לא טיפה אחת; מרכיב מכונות על עטינים, מוריד מכונות, והכול מבוצע בצורה נאה ואליגאנטית למדי. הסתכלתי מהצד כרבע שעה. נכון — הספקו של הנער היה יפה; הוא "הספיק" לספל בהרבה פרות, אך לחלב לא ידע.

לשאלתי כמה זמן הוא כבר עוסק בחליבת פרות, ענה לי: "מאתמול". כל פירוש מיותר.

2. מערכת השטיפה לקומביינים

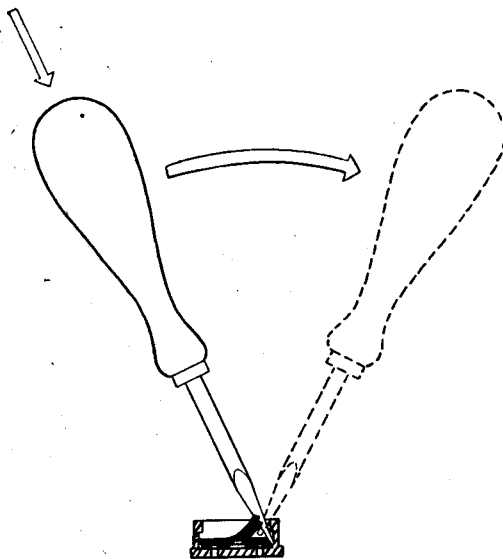
ברוב מערכות הקומביינים שבארץ מורכבת מערכת השטיפה מצינורות מגולוונים. במקרים רבים נאכלו צינורות אלה במשך הזמן ע"י חרימי הניקוי החריפים ויש להניח שהם מהווים גורם לזיהום מערכת החלב ולא לניקויה. עם הרבת דגם הקומביינים החדש של אלפא-לאוואל בו מופעל המחזור (הצירקולציה) בעזרת וואקום במקום בעזרת משאבת לחץ, ניסינו להרכיב מערכת שטיפה מצינורות פלאסטיים. לצערנו לא הצלחנו, כי כל הצינורות הפלאסטיים שניסינו נמעכו ע"י הוואקום, ובאין ברירה עברנו למערכת שטיפה שהיא כולה מנירוסטה.

לסדר הפעולות הנ"ל, ז. א. — להפעלת לא יותר מ-2 יחידות חליבה מתוך הארבע, חיסרון רציני אחד, והוא: מה טעם בהקמת החזקת 4 יחידות כשרק שתיים מנוצלות? למשקים המתכננים כיום מכון חליבה "שדרת-דג" לעובד יחיד יעוצה איפוא העצה ההגיונית: הקימו מכון בעל 3 עמדות מכל צד עם 3 יחידות מכונה.

ה. מ. ב.

3. סידורי חליבה קבועים

לא מעט דובר כבר על מספר הפרות לחולב לכל חליבה: האם לתכנן מכון חליבה לחולב יחיד שיטפל ב-100 פרות או שרצוי יותר שיחלבו 2 חולבים אף בעדר קטן מזה. מספר משיקים, בעלי עדריים קטנים עד בינוניים, הקימו מכונים ל-2 חולבים. אך כדי להתגבר על הקושי של סידור 2 עובדים גם בחליבת-לילה, הנהיגו חליבת 2 עובדים בשעות היום ואילו חליבת יחיד בלילה, כשחולב זה מפעיל את כל היחידות (המתוכננות ל-2 עובדים!) או חלק ניכר מהם. שינוי כגון זה בביצוע החליבה משבש לא (המשך בעמ' 44)

הרחקת אוטם המפעם לצורך הניקוי

ב־8500–9000 ק"ג. ודאי שמו לב רבים לכך שפרותינו נפקדות ברשימת 10 תנובות השיא החודשיות (בדו"חות של הביקורת הרשמית) לעתים רחוקות מאוד — אולי פעם בכמה שנים. עובדה שניה: אין לנו פרות שיא מיוחדות. הפרות הטובות ביותר לא עלו על 31 ק"ג ממוצע יומי. לעומת זה, אין לנו פרה מבוגרת שתניב פחות מ־6000. גם מבכירה המניבה פחות מ־5400 כמעט ואיננה מצויה, ובמידה שמופיעה כזאת אין לה סיכיים רבים להאריך ימים ברפתנו. למרות הנאמר למעלה, ברצוני להציג כמה הישגים אינדיבידואליים, גם אם אינם מרשימים כל כך. קודם כל — "דינה": בת 16, ונתנה ב־11 תקופות חליבה 82,000 ליטר חלב. כרגע היא עומדת לפני המלטה, ולדאבוני אין בידי תצלום שלה — היא נראית כאילו כל חייה לפני! אחר ריה — "חרוסת", שהניבה בגיל 8 ב־5 תקופות 46,900 ק"ג עם 3.53% שומן; שתי פרות מת־בלטות נוספות הן: "זלמה" ו"אלפונסה", הנותנות ברגיל מעל ל־8000 ק"ג עם קרוב ל־4% שומן. ישנם גם כמה הישגים בולטים בקרב המבכירות, אך "אל יתהלל חוגר כמפתח", ואין ברצוני לעשות להן פירסום יתר.

נ. ב. השנה עומדות בעדרנו 85 מבכירות הרות; מביניהן מוכנים אנו למכור כ־20.

יאשה

בית־אלפא, אוקטובר 1962.

בה לכך, פרט לכמות הגדולה יותר של תחמיץ שהשתמשנו בה השנה, בריאותם וגילם של הנושאים בעול הענף: שני חברים ושתי חברות שבצוות העובדים רשאים להתגאות בוותק "רפ" תנ" הנע בין 22 ל־32 שנה; ואותו דבר לגבי ותיקים של ה"מחליפים" בחגים ובשבתות ול־עתים בחליבות לילה: בין אלה ישנם 3 חבר־רים שאף הם יכולים להתפאר בשירות של 25 שנים, ואף למעלה מזה, בענף הבקר.

אסיים את סקירתי בדברים אלה: מתהלכות בארץ שמועות על מעשי "כישוף" ו"קומבינאצ" יות" למיניהן שבעזרתם כביכול מגיעים להישגים "פאנטאסטיים"; אנסה לגלות מעט מן הסודות הללו: ודאי שמו לב החברים, העוקבים אחר סיכומי הביקורת של ה.מ.ב. שבמשקנו הנוהג הכוונת המלטות לא פחות משאר משקי עמק בית־שאן ועמק הירדן, אין התנובה בחודשי אוגוסט־ספטמבר (אחר עונה של 3 חודשים ללא המלטות) יורדת למטה מ־15 ק"ג ליום בממוצע לעדר. פירוש הדבר — תשומת לב מיוחדת לפרות הנתונות בשלב האחרון של תקופת חליבתן. למעשה מתייבשות רוב פרותינו כשתנובותיהן היומיות נעות בין 12 ל־16 ק"ג, ויש גם כאלה שבסמוך לייבוש מניבות אף 20–22 ק"ג. אין אנו זקוקים איפוא לתנובות שיא יומיות של 40 ק"ג בתחילת תקופת החליבה של הפרה שלנו כדי שתנובתה הכוללת השנתית תסתכם

(המשך מעמ' 39)

מעט את תהליך העבודה ובלי ספק זה משמש גורם מסייע בריבוי פגעים בעטינים, כי אין כמעט שום אפשרות לשמור על אותו סדר הפ"עולות ועל אותם הרגלי חליבה, כשמספר היח"דות לחולב משתנה מחליבה לחליבה. ידוע לכולנו שהרגלי חליבה קבועים הינם בין הגורמים החשובים בשמירה על בריאות העטינים.

4. מפעם מגניטי אלפא־לאוול מס' 26036 מפעם זה, המורכב בקומביינים החדשים, הופיע לאחרונה עם מכסה תחתון שחל בו שינוי קטן; בתוך מכסה זה ישנם 4 חורים להחדרת האוויר. בפנים מכסה תחתון זה נמצא אוטם

עשוי חומר פלאסטי, הנסדק בקלות, ביחוד כשמנסים להרחיקו לשם ניקוי — וניקוי זה הכרחי אחת לחודש!

בהתאם להוראות חברת אלפא־לאוואל יש לנהוג בהרחקת האוטם בשעת ניקוי המפעם כדלקמן:

השתמש במברג קטן; לחץ את המברג בקצה האוטם ומתחתו הרחק אותו כך בזווית (ראה סקיצה). יתכן שהקצה הדק של האוטם ייפגע במקצת בשעת טיפול זה, אך דבר זה לא יפריע לפעולתו התקינה של המפעם.

אוטמים רזרביים (מס' 951056 פלאסטי) אפשר להשיג אצל הסוכן. חי הכרון ה. מ. ב.